

ליל שבת קודש פרשת דברים ה'תשס"ו

בליל שבת קודש בסעודה ראשונה דיבר מוהרא"ש נ"י דיבורים נוראים ונפלאים מאד על פי דברי רביז"ל בליקוטי מוהר"ן חלק ב' סי' קכ"ד המדבר מן ההתעוררות שאדם מקבל במקום מסוים, עיין שם.

פתח ואמר מוהרא"ש נ"י, מוהרנ"ת ז"ל אומר, שמעתי בשמו (של רביז"ל) שאמר, שלפעמים מגיע לאדם הרהור תשובה והשתוקקות להשם יתברך באיזה מקום, שצריך שם באותו המקום דייקא להתחזק בזה הרהור תשובה והשתוקקות, כגון לדבר שם איזה דבורים של תחנונות ובקשות, או דברי השתוקקות בפה ובלב כפי הענין, ולא ימתין ולא יזוז ממקומו, אף על פי שאין זה המקום מוכן לכך, כגון שלא במקום קביעות לתורה ותפלה, רק בדרך הילוכו וכיוצא, כי כשיוזו ממקומו, יכול להיות שיפסק, וכן ממנו, וזכרנו לברכה, בעצמו ראינו ענין כזה כמה פעמים, שלפעמים נשאר עומד באמצע הבית, ודבר עמנו וגלה לנו תורה נפלאה ושיחה נאה מאד, וגילה דרכים נפלאים לעבודת השם יתברך והתעוררות גדול וכו', ולא רצה לזוז ממקומו, עד שנמר מה שרצה, וכן היה כמה פעמים, עד כאן לשון מוהרנ"ת ז"ל.

והסביר מוהרא"ש נ"י, כי הנה ידוע שנשמות ישראל יש להם כח גדול לקדש את המקום שהם יושבים בה, עד שיכולים לקדש את המקום בקדושת ארץ ישראל (ליקוטי מוהר"ן חלק א' סי' ס"א), וכשהם לומדים תורה ומקיימים מצוות באיזה מקום, יורד על המקום קדושה עליונה, עד שכל מי שמגיע לאותו מקום, נכנס בו הארה מיוחדת והשתוקקות גדולה, לעלות ולהתדבק בו יתברך, כי הרשימה של קדושה שנעשה באותו מקום, נכנס בו ומעורר אותו אל השם יתברך, וכן היה כמה מעשיות מצדיקים, שבאו לאיזה מקום, והרגישו שם הארה מיוחדת, ששורה שם ריח של גן עדן, וכשבדקו את הדבר, התוודעו שבאותו מקום נעשה מצוה גדולה וקידוש ה' נוראה, ולכן נרשם באותו מקום קדושה עליונה, וזהו שמגלה לנו רביז"ל, שאם אדם פתאום מקבל הרהור תשובה והתעוררות באיזה מקום שהוא עומד בו, אפילו באמצע השוק, שלא יזוז מן המקום עד שידבר שם איזה דיבור של תפילה או השתוקקות אל השם יתברך, כי אם יזוז מן המקום יכול להיות שיופסק וילך ממנו ההתעוררות, כי ההתעוררות בא מן המקום ממש, ואם ילך משם, ילך ממנו גם את

ההתעוררות, ולכן ידקדק להתפלל או לעשות איזה דבר שבקדושה על המקום
ההוא ממש, ואז ישאר אצלו תמיד.

וכן לאידך גיסא, במקום שנעשה בו איזה עבירה חס ושלום, שורה על המקום
חושך וטומאה גדולה רחמנא ליצלן, ומי שבא לאותו מקום, נופל עליו חשכות
גדולה, ואינו יודע למה, והוא מחמת שנעשה שם עבירה רחמנא ליצלן, והקליפות
שנבראו מן העבירה שורים שם, וכמו שהיה כמה מעשיות אצל צדיקים, שהגיעו
לאיזה מקום ונפל עליהם חרדה גדולה, ונסעו משם בזריזות גדול, והתוודעו אחר
כך שהמקום ההוא היה מקום של עבירה רחמנא ליצלן, וכמו שהיה מעשה ידוע
אצל הבעל שם טוב הקדוש זי"ע, שנסע פעם עם תלמידיו והבעל עגלה שלו
אלעקסי, ופתאום נודעזע הבעל שם טוב הקדוש זי"ע בחרדה גדולה מאד, וצוה
לבעל עגלה, שיסע משם מהר, וכן עשה, ואחר כך שאלו תלמידיו את רבם הקדוש,
מה היה הסיבה שנודעזע כל כך, ולמה צוה לנסוע משם כל כך מהר, ואמר הבעל
שם טוב הקדוש זי"ע שישאלו את הבעל עגלה, מה היה במחשבתו כשעברו על
המקום ההוא, ובתחילה התבייש אלעקסי מאד להגיד להם, אבל הבעל שם טוב
זי"ע אמר שלא יתבייש, ואמר להם, שפתאום נכנס בו במחשבתו, שיעצור את
העגלה וישחוט את כולם, ויקח את כל ממונם, ומיד שנסע משם, עבר ממנו
המחשבה הרעה, והיה פלא גדול אצל כולם, כי אלעקסי, היה מאוד נאמן ומסור
להבעל שם טוב הקדוש זי"ע, ואיך יפול בו מחשבה משונה וזרה כזו, ואמר להם
הבעל שם טוב הקדוש זי"ע, שבמקום הזה פעם נהרג יהודי רחמנא ליצלן,
והקליפות שנבראו מן הרציחה, שורים במקום ההוא, ולכן כשעברו על אותו מקום,
אחזו הקליפות את הגוי הבעל עגלה, וגרמו לו מחשבות כאלו, הרי שהמקום גורם
הן לטוב והן להיפוך, ומחמת זה היה דעת הרבה צדיקים, ובתוכם הרה"ק מסטמר
זי"ע, שלא לבקר בעיר אוישוויץ, ששם היה מחנה הסגר והשמדה גדולה רחמנא
ליצלן, ונהרגו שם מליונים מאחינו בני ישראל ה' ינקום דמם, כי שורים שם קליפות
עצומות, ואין להתקרב לשם כלל, ולכן אשרי מי שזוכה לקדש את כל מקום בוואו
בקדושת המצוות, ובכל מקום שהוא מגיע עושה שם איזה דבר שבקדושה, ומדבר
דיבורים של כיסופים והשתוקקות אל השם יתברך, כי על ידי זה יוריד קדושה
עליונה על המקום ההוא, ויגרום התעוררות וכיסופים לעוד נשמות ישראל שיגיעו
לאותו מקום, ויהיה זכות הרבים תלוי בו, אשרי לו ואשרי חלקו.

וקישר מוהרא"ש נ"י את ענין הנ"ל לפרשת השבוע בקשר נורא ונפלא מאד, כי הנה
כתיב (דברים א') אלה הדברים אשר דיבר משה אל כל ישראל בעבר הירדן במדבר

בערבה מול סוף בין פארן ובין תופל ולבן וחצירות ודי זהב, ופירש"י לפי שהן דברי תוכחות, ומנה כאן כל המקומות שהכעיסו לפני המקום בהן, לפיכך סתם את הדברים והזכירם ברמו, מפני כבודן של ישראל, ויש להבין למה הזכיר להם משה רבינו דייקא את "המקומות" שהכעיסו לפני המקום, ולא הזכיר להם ברמו את "המעשים" בעצמם שעשו, אבל על פי דברי רביז"ל הנ"ל מובן הענין מאד, כי הכל תלוי כפי המקום, יש מקומות שמעוררין את האדם לטוב, ויש שמעוררין אותו להיפוך, ולכן הזכיר משה רבינו את כל המקומות, וכוונתו היתה, לרמוז להם מצד אחד דברי תוכחה, שיהרהרו בתשובה לפני השם יתברך, ומצד שני, לעורר עליהם זכותים לפני הקדוש ברוך הוא, שהמקומות גרמו להם לחטוא, ואין זה מעצמם, שזהו דרך הצדיקים, להוכיח נשמות ישראל על מעשיהם הרעים, ולומר לפניהם דברי תוכחה, אבל לפני הקדוש ברוך הוא ממליצים טוב על נשמות ישראל, וכמו שעשה משה רבינו בחטא העגל, שלנשמות ישראל אמר (שמות ל"ב) אתם חטאתם חטאה גדולה וגו', ואל הקדוש ברוך הוא אמר (שם) למה יחרה אפך בעמך וגו' (ליקוטי מוהר"ן חלק א' סי' כ"ב), וגם בתוך כל המקומות שהזכיר בתוכחתו, היתה כוונתו להזכיר גם את הדברים טובים שעשו שם, וכמבואר בספר הקדוש "אגרא דכלא" להרה"ק רבי צבי אלימלך מדינוב זי"ע, שהמליץ בעדם להשם יתברך "בעבר הירדן", שיזכור להם מה שעשו בעבר הירדן, שביטלו בקדושתם את קליפות סיחון ועוג, "במדבר", שהלכו אחריו יתברך במדבר בארץ לא זרועה, "בערבה", ששם מסר פנחס נפשו על קדושת שמו יתברך, "מול סוף", ששם קידש נחשון בן עמינדב את שמו יתברך בקפצו אל תוך הים, שזהו דרך הצדיקים, להמליץ כל מיני המלצות טובות על נשמות ישראל, ואפילו כשהם מוכיחים אותם, התוכחה הוא בדרך אהבה, להכניס בהם ריח טוב ולחזק אותם, וכדרך תוכחתו של משה רבינו עליו השלום, שעליו נאמר (שיר השירים א') נרדי נתן ריחו, עזב לא נאמר, אלא נתן, שנתן בהם ריח טוב (ליקוטי מוהר"ן חלק ב' סי' ח'), וכמו שפירשו צדיקים את הפסוק (משלי ט') אל תוכח לץ פן ישנאך, הוכח לחכם ויאהבך, כשתוכח את אחד, אל תאמר לו "לץ אתה", ותבוז אותו, פן ישנאך, כי בוודאי ישנא תוכחה כזו, רק תאמר לו הלא "חכם אתה", ואיך מגיע לך לעשות מעשה כזו, ואז הוא בעצמו יתבייש ויעשה תשובה, וגם יאהבך, וזהו פירש הפסוק (ויקרא י"ט) הוכח תוכיח את עמיתך ולא תשא עליו חטא, שאפילו אם אתה מוכיח את עמיתך, תראה שלא לעורר קיטרוג עליו, רק גם תלמוד עליו זכות, וכדרך זה בוודאי תעורר אותו בתשובה (וכמבואר בספר "אגרא דכלא" הנ"ל עיין שם), והשם יתברך יזכינו להיות מקורבים אל צדיקים אמיתיים, ולקבל דבריהם באהבה וביראה, עדי נזכה לשוב בתשובה שלימה לפניו יתברך, ולהכלל בו יתברך לגמרי מעתה ועד עולם אמן ואמן.

בוקר שבת קודש פרשת דברים ה'תשס"ו

בשבת קודש בבוקר, היתה שמחת הבר מצוה לאחד מאנ"ש בבית מדרשו של מוהרא"ש נ"י, ולא איסתייע מילתא לדרוש אז ברבים.

סעודה שלישית פרשת דברים ה'תשס"ו

בסעודה שלישית, סעודת רעווא דרעווין, דיבר מוהרא"ש נ"י דיבורים נוראים ונפלאים מאד על פי דברי רביז"ל בליקושי מוהר"ן חלק א' סי' ק"ע, המדבר מן הצרות שעוברים על האדם, עיין שם.

פתח ואמר מוהרא"ש נ"י, רביז"ל אומר, כתיב (תהלים ג) ה' מה רבו צרי רבים וגו', כי כל אחד לפי נשמתו ולפי עבודתו, כך יש לו יסורים, יש שיש לו יסורים מבניו ומאביו ומשכנו, ויש שהוא במדרגה גדולה ממנו, ויש לו יסורים משכנים רחוקים, ויש גדול ממנו ויש לו יסורים מכל העיר, ויש גדול מאד ויש לו יסורים מכל העולם, וכל אחד על ידי היסורים נושא עליו האנשים שיש לו יסורין מהם, כי כשיש לו יסורין מהם, הוא נושא אותם עליו, אך איך אפשר לחומר לישא עליו כל כך אנשים, אך על ידי היסורין נכנע גופו, כי כל היסורין נקראים צרות, על שם שהם מצירין ומעיקין להגוף, וכשנכתת הגוף על ידי הצרות, על ידי זה מאירה ונתגדלה הנפש, כי בהכנע החומר תגדל הצורה, וכמו שכתוב בזוהר (שלה קס"ח): 'אעא דלא סלק בה נורא מבמשיין לה, גופא דלא סלק בה נהורא דנשמתא' וכו', ועל כן נקראת צרה לשון צורה, כי על ידי הצרה נכנע הגוף ומאירה הצורה, נמצא שעל ידי זה שיש לו יסורין וצרות מאירה הצורה, היינו הנפש, והנפש אפשר לה לשאת עליה כמה וכמה אנשים, וזה: "ה' מה רבו צרי", כל מה שנתרבין צרי, "רבים קמים עלי", כי על ידי זה אני נושא ומקים ומרים רבים לשרשם, עד כאן לשון רביז"ל.

והסביר מוהרא"ש נ"י, כי הנה מבואר בספרים הקדושים, שמכל הנסיונות שעוברים על האדם, היסורין הכי קשים הם, מה שבני אדם אומרים לו שאין הקדוש ברוך הוא חפץ בך, ואין לך תקוה בחיים חס ושלום, שזהו מה שדוד המלך אומר לפני הקדוש ברוך הוא (תהלים ג'), ה' מה רבו צרי, רבים קמים עלי, "רבים אומרים לנפשי אין ישועתה באלקים סלה", שזהו הצרה הכי גדולה, מה שרבים אומרים לנפשי שאין לי עוד ישועה בה' חס ושלום, אבל צדיקים אמיתיים יודעים איך לקבל צרות ויסורין כאלו, והם מכירים היטיב שכל התכלית של ה"צרה" הוא רק להאיר את ה"צורה", שהוא הנשמה הקדושה, ולהכניע את החומר, וכדברי הזוהר הקדוש הנ"ל שמביא רביז"ל, שעץ שלא יכולים להדליק אותה מחמת גודלה, מכתשים אותו לחתיכות קטנות, ואז יכולים להדליק אותה, וכן הגוף שהוא עב וגם מאד, אי אפשר לאור הנשמה להתאחו בו, ולכן מבטשין אותו על ידי יסורין, ואז נאחו בו אור הנשמה, ולכן כשעוברים על הצדיקים צרות ויסורין כאלו, ובפרט מבני אדם שמדברים עליהם לשון הרע ורכילות, וגם מבני אדם שאין מכירין אותם כלל, שמדברים עליהם כל דבר אסור, כמו מדה רעה שיש בכלבים, שכלב אחד נובח, וכל הכלבים נובחים, והכלבים הם העזי פנים שבדור (ליקוטי מוהר"ן חלק א' סי' ג'), על ידי כל זה נשבר לבם בקרבם מאד, ואז אור הנשמה מאיר בהם באור נערב ונפלא מאד, והם זוכים לעלות במעלות ומדריגות גבוהות, עד שכל חומריות גופם נתהפך לאור נשמתם, שזהו עיקר התכלית, וכמבואר בדברי רביז"ל (ליקוטי מוהר"ן חלק א' סי' כ"ב), על הפסוק (איוב י"ט) ומבשרי אחזה אלוך, שעיקר התכלית הוא שיזכה לראות רוחניות אלקותו יתברך גם מבשר גופו, שיתהפך החומר לצורה, ויאיר גופו באור נשמתו, ולכן כשיש לצדיקים יסורין מאינשי דלא מעלי, שמדברין עליהם כל דבר אסור, אף על פי שאין מכירין אותם כלל, הם מקבלין יסורין אלו לבטל ולהכניע חומריות גופם, ועל ידי זה מאיר אצלם אור נשמתם, עד שיכולים לישא ולהרים כל נשמות ישראל לשורשם, ולהחזיר אותם אל השם יתברך, ולכן אין לאדם להתפעל מאנשים שאומרים לו שאין לו תקווה וישועה בה', וכאילו אבד מנום ממנו, כי אלו הדיבורים באין רק להכניע חומריות גופו, ולהאיר אור נשמתו, ואם יהיה חזק מאד לברוח אל השם יתברך מכל צרותיו ויסוריו, ולא יחלש דעתו מכל מה שמדברים עליו, על ידי זה יזכה לבוא להשגה גדולה, ולישא ולהרים נשמות ישראל אל שורשם, ויהיה זכות הרבים תלוי בו, אשרי לו ואשרי חלקו.

וקישר מוהרא"ש נ"י את ענין הנ"ל לפרשת השבוע בקשר נורא ונפלא מאד, כי הנה כתיב (דברים א' י"ב) איכה אשא לבדי מרחכם ומשאכם וריבכם, ויש לדקדק הלא

למעלה כתיב (פסוק ט') לא אוכל לבדי שאת אתכם, אם כן מה זה כפל הלשון שאמר משה רבינו, איכה אשא לבדי מרחכם וגו', הלא כבר אמר לא אוכל לבדי שאת אתכם? אבל על פי דברי רביז"ל הנ"ל מובן הענין מאד, כי הרי דייקא על ידי שהצדיקים סובלים מאד מבני אדם, שמדברים עליהם כל דבר רע, ומצירים אותם בכל מיני צער, על ידי זה נכנע גופם, ודייקא אז יכולים להרים ולישא רבים לשורשם, שזהו מה שאמר משה רבינו, "לא אוכל לבדי שאת אתכם", שבוודאי כשאני לבד, לא אוכל שאת אתכם, ולהרים אתכם אל שורשתכם, אבל "איכה אשא לבדי", היינו מהו הסוד שאצליח לבדי שאת אתכם? זהו על ידי "מרחכם ומשאכם וריבכם", היינו על ידי כל הצרות והיסורים שגרמו לי, כי דייקא על ידם נכנע החומר ומאיר הצורה, ואז הצדיק יכול לשאת ולהרים רבים לשורשם, וכמו שפירש"י, מרחכם, מלמד שהיו ישראל מרחנין, היה אחד מהם רואה את בעל דינו נוצח בדין, אומר, יש לי עדים להביא, יש לי ראיות להביא, מוסיף אני עליכם דיינין, ומשאכם, מלמד שהיו אפיקורסין, הקדים משה לצאת, אמרו, מה ראה בן עמרם לצאת, שמא אינו שפוי בתוך ביתו, איחר לצאת, אמרו, מה ראה בן עמרם שלא לצאת, מה אתם סבורים, יושב ויועץ עליכם עצות רעות וחושב עליכם מחשבות, וריבכם, מלמד שהיו רוגנים, היינו שציערו את משה רבינו בכל מיני צער, אבל דייקא על ידי כל אלו, היה יכול משה רבינו לשאת ולהרים אותם אל שורשם, כי הצדיקים יודעים איך לקבל יסורין אלו, ובורחים אל הקדוש ברוך הוא יותר ויותר, והשם יתברך יזכינו להיות מקורבים אל צדיקים אמיתיים באמת, ולבטל דעתינו נגדם, עד שנזכה על ידם לחזור בתשובה שלימה לפניו יתברך, ולהכלל בו יתברך לגמרי מעתה ועד עולם אמן ואמן.

